

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **O. D.**, zast. JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou v Brně, Dřevařská 25, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 7. 2004, č. j. 62 Az 38/2004 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozsudkem ze dne 30. 7. 2004, č. j. 62 Az 38/2004 - 22 zamítl Krajský soud v Ostravě žalobu žalobce – stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR ze dne 24. 3. 2004, č. j. OAM-973/VL-18-15-2004, kterým byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná žádost stěžovatele o udělení azylu dle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“).

Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost.

V kasační stížnosti, podané proti rozsudku krajského soudu, stěžovatel uplatňuje kasační důvody zakotvené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítá, že zjištění skutkového stavu nemá oporu v příslušných spisových materiálech, v některých případech je s nimi v rozporu. Stěžovatel dále nastínil rozdíl mezi instituty správního uvážení a neurčitých právních pojmů. Je přesvědčen, že žalovaný při svém rozhodování překročil meze správního uvážení i tam, kde nebral v úvahu novelu zákona o pobytu cizinců na území ČR účinnou od června roku 2001. Z tohoto stěžovatel usuzuje, že rozhodnutí žalovaného lze považovat za rozhodnutí rutinní nevycházející z objektivně zjištěné skutkové podstaty konkrétní věci a ve svém důsledku pak i překračující meze, které správní orgán při svém uvážení má k dispozici.

Stěžovatel již v řízení před správním orgánem vypověděl, že je vystaven na Ukrajině pronásledování. Byl napaden a má za prokázané, že pokud by se vrátil na Ukrajinu bude vystaven fyzickému týrání a je také velká pravděpodobnost, že to nepřežije. K situaci na Ukrajině stěžovatel uvádí, že to není země bezpečná pro jeho osobu, a stěžovatel je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu v ČR.

Na základě výše uvedeného navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Následně stěžovatel podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu ust. § 107 s. ř. s.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti vyjádřil dne 4. 10. 2004, kdy ve svém podání popřel oprávněnost kasační stížnosti. Žalovaný zároveň odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Navrhuje kasační stížnost zamítnout a odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných kasační stížností, vyšel přitom z právního stavu platného v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, m. j. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 9. 3. 2004 na základě žádosti, v níž stěžovatel uvedl, že je ukrajinské národnosti a nikdy nebyl členem žádné politické strany. Dále vypověděl, že na podzim loňského roku byl účastníkem dopravní nehody, kterou nezavinil, při které došlo k poškození

automobilu jiné osoby. Když majitel poškozeného vozidla od něj pod pohrůžkou násilí požadoval náhradu škody ve výši 3000 USD, rozhodl se svou situaci vyřešit odjezdem do ČR. Dále uvedl, že je na Ukrajině nepříznivé podnebí. V průběhu pohovoru konaného za účasti tlumočníka z ruského jazyka stěžovatel výše uvedené důvody odchodu z vlasti potvrdil a doplnil, že se v souvislosti s výhrůžkami se na polici neobrátil, neboť se domníval, že by to bylo zbytečné. Žalovaný na základě provedeného správního řízení vydal dne 24. 3. 2004 rozhodnutí, kterým žádost stěžovatele o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť žadatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval, že v průběhu řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o azyl byly problémy stěžovatele s majitelem poškozeného vozidla, který po stěžovateli vymáhal náhradu škody pod výhrůžkami fyzického vypořádání, dále ekonomické problémy a nepříznivá ekologická situace v zemi původu.

Stěžovatel rozhodnutí žalovaného napadl žalobou. V této vytkl žalovanému porušení celé řady procesních ustanovení, zároveň uvedl, že je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12, § 14 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona a má taktéž za to, že pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu nebyly splněny zákonné podmínky.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl kasační stížností napadeným rozsudkem. Krajský soud neshledal namítané porušení procesních ustanovení a dospěl k závěru, že skutkový stav byl zjištěn správně, žalovaný v souladu se zákonem zamítl žádost stěžovatele o udělení azylu s odkazem na ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou, neboť stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v § 12 zákona o azylu.

Výše uvedený rozsudek napadl stěžovatel včas kasační stížností.

V kasační stížnosti stěžovatel výslovně uplatňuje stižní důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., kdy namítá, že zjištění skutkového stavu nemá oporu v příslušných spisových materiálech, v některých případech je s nimi v rozporu.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Stěžovatel v kasační stížnosti nekonkretizuje, které v čem spočívá tvrzený rozpor zjištěného skutkového stavu s informacemi obsaženými ve spisovém materiálu. Nespecifikuje, jakým způsobem žalovaný překročil meze správního uvážení. Námitka stěžovatele spočívající v kritice rozhodnutí žalovaného, kdy stěžovatel jej označuje za „rutinní nevycházející z objektivně zjištěné skutkové podstaty“ není bez dalšího způsobilá bližšímu přezkoumání.

Ve správním spise je založena žádost o udělení azylu, vlastnoručně psané důvody žádosti, jakož i protokol o pohovoru k žádosti o udělení azylu. Informace obsažené v těchto

listinách jsou dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť z nich jednoznačně vyplývá absence tvrzení relevantních důvodů, která je podmínkou aplikace citovaného ustanovení. V daném případě důvody uvedené opakovaně stěžovatelem ve správním řízení žalovaný vyhodnotil tak, že nejde o důvody podřaditelné pod některý z důvodů uvedených v ust. § 12 cit. zákona a Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje.

Pokud jde o námitku stěžovatele, že žalovaný nevzal při svém rozhodování v úvahu novelu zákona o pobytu cizinců účinnou od června 2001, Nejvyššímu správnímu soudu není z obsahu námitky zřejmá její opodstatněnost, když stěžovatel nekonkretizoval předmětnou novelu a žalovaný postupuje v řízení o azylu dle zákona o azylu, nikoli dle zákona o pobytu cizinců na území ČR.

Proto Nejvyšší správní soud neshledal naplnění stěžovatelem uplatňovaného důvodu kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel, ačkoliv tak nečiní konkrétním odkazem, uplatňuje, jak je patrno z obsahu kasační stížnosti, taktéž důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když namítá, že soud nesprávně zhodnotil situaci v domovské zemi i osobní situaci stěžovatele. Stěžovatel má za prokázané, že na Ukrajině je ohrožen jeho život a je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu.

S názorem stěžovatele se Nejvyšší správní soud neztotožňuje

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ust. § 2 odst. 6 cit. zákona se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.

Z výše citovaných ustanovení zákona vyplývá, že správní orgán má povinnost zjišťovat podmínky pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu pouze v případě, že žadatel

o azyl důvody zde uvedené alespoň tvrdí. V daném případě však stěžovatel ve správním řízení netvrdil, že je v zemi svého původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Bezprostředním důvodem žádosti o azyl byly v daném případě problémy se soukromou osobou mimo státní struktury a s majitelem vozidla, který stěžovatele obtěžoval v souvislosti s vymáháním náhrady škody způsobené dopravní autonehodou a nepříznivá ekologická situace na Ukrajině. Důvody tvrzené stěžovatelem ve správním řízení nejsou z hlediska aplikace azylového zákona právně relevantními. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že odůvodněná obava z pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 6 cit. zákona je důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) cit. zákona pouze tehdy, když se toto pronásledování uskutečňuje z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů. Žádná taková okolnost však v průběhu správního řízení nebyla stěžovatelem ani tvrzena. Za této situace žalovaný správní orgán a následně ani Krajský soud v Ostravě povinnost zjišťovat důvody pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu neměli. Pro posouzení zjevné nedůvodnosti žádosti o udělení azylu je přitom rozhodující skutkový stav v okamžiku vydání rozhodnutí správního rozhodnutí.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění stížnostního důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Taktéž s tvrzením stěžovatele, že je dán důvod pro podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nelze souhlasit.

Stěžovatel neuvádí v čem konkrétně spatřuje naplnění shora citovaného kasačního důvodu. Bez bližší konkretizace těchto námitek ve vztahu k posuzované věci se Nejvyšší správní soud ani nemůže uvedenou námitkou podrobněji zabývat. Nejvyššímu správnímu soudu proto s ohledem na výše uvedené nezbývá než přezkoumat předešlé soudní řízení pouze v obecné rovině. Krajský soud byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatel uvedl, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s citovaným ustanovením a vypořádal se se všemi stěžovatelem uvedenými námitkami, na obecně formulované procesní žalobní námitky soud zareagoval, a v obecné rovině se s nimi také vypořádal. Soud svým povinnostem zakotvených v citovaném ustanovení dostál. Své závěry soud taktéž patřičně odůvodnil. Rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný nebo nesrozumitelný.

Nejvyšší správní soud je nucen konstatovat, že soudní řízení nebylo postiženou vadou, kterou má na mysli ust. § 103 odst.1 písm. d) s. ř. s. , a která by mohla mít vliv na zákonnost předmětného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra

ČR, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. května 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu